

Negatívne vyhlídky v Juhoafrickej republike

Juhoafrická republika (JAR) sa po mnohých stránkach považuje za vyspelú krajinu s rozvinutou a diverzifikovanou ekonomickou štruktúrou a kvalitne vybudovanou infraštruktúrou. Napriek tomu, že Nigéria predbehla JAR vo veľkosti ekonomiky, krajina je naďalej lídrom v oblasti ťažby nerastných surovín.

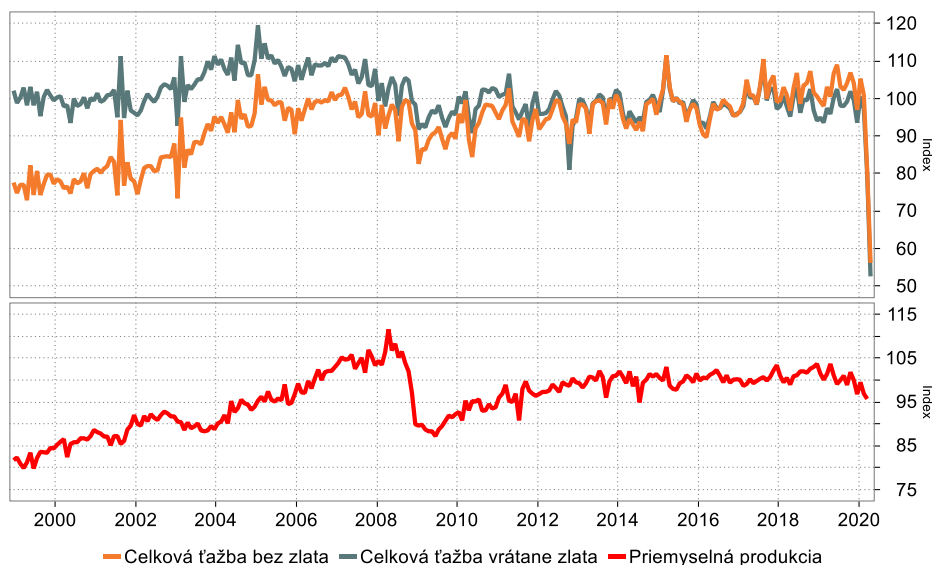
Na území JAR sa vyťažilo takmer polovica nerastného bohatstva celého kontinentu a vyprodukuje sa skoro dve tretiny elektrickej energie. Posledné mesiace sa však krajina dostáva do úpadku, ktorý je spôsobený najmä poklesom ťažby a nepomáha jej ani negatívny dopad pandémie koronavírusu.

Ťažobná produkcia sa v apríli medziročne znížila až o 47,3 percenta po 18 percentnom poklese v predchádzajúcom mesiaci. Bol to najväčší pokles ťažby od kedy sa táto štatistika začala evidovať. Najväčšie pričinenie na tomto poklese majú prísne opatrenia prijaté pre Covid-19, platné od 27. marca, ktoré prinútili bane k úplnému prerušeniu ťažby. Ťažobný priemysel má v krajine dlhoročnú tradíciu a je na neho naviazané mnoho ďalších odvetví. Nepriaznivý vývoj ekonomiky je však

možné pozorovať už dlhšie. Výrobná produkcia v marci klesla oproti predchádzajúcemu roku o 5,4 percenta po tom, čo v predchádzajúcom mesiaci klesla o 2,3 percenta. Zároveň to bol už desiaty mesiac po sebe v ktorom nastal pokles priemyselnej činnosti. Najviac klesala

produkcia motorových vozidiel a iných dopravných prostriedkov v objeme -13 percent, minerálnych produktov a olejov o 13,5 percenta. Výrazný bol aj pokles strojov a zariadení o -8,5 percent a chemických výrobkov o -5,8 percenta.

Vývoj ťažby a priemyselnej produkcie

MACROBOND

V tomto čísle:

Pokles dlhopisových výnosov vo svete

FED pokračuje v kvantitatívnom uvoľňovaní

Vývoj HDP EÚ v 1Q 2020

Taliansky priemysel zaznamenal ďalší zlý mesiac

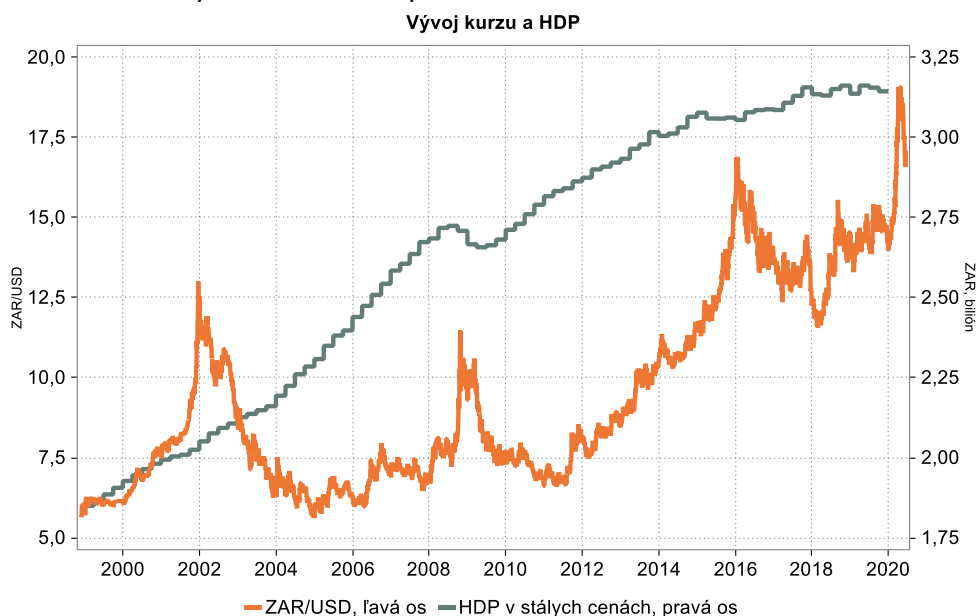
Prepad exportnej aktivity SR

Na záchranu ekonomiky bol schválený program vo výške 500 mld. ZAR (29 mld. USD). Z toho 130 mld. ZAR (7,5 mld. USD) bude financovaných zo súčasného rozpočtu. Zvyšné peniaze pochádzajú od medzinárodných finančných inštitúcií ako sú Svetová banka, Medzinárodný menový fond, Nová rozvojová banka BRICS a Africká rozvojová banka. Štát naďalej zvažuje, aká bude ďalšia pomoc pre malé a stredné podniky. Schválená podpora ekonomiky je na úrovni 13 % reálneho HDP v roku 2019, 3,14 bil. ZAR (223 mld. USD).

Vzhľadom k ekonomickej situácii v krajine nemožno predpokladať, že vláda poskytne ďalšie finančné prostriedky na pomoc malým a stredným podnikateľom. Prostriedky, ktoré má vláda k dispozícii, sú využívané najmä ako aspoň malá finančná injekcia pre najchudobnejšiu vrstvu obyvateľstva. Veľká časť obyvateľov prišla o prácu, často nemajú žiadne peniaze na jedlo ani základné hygienické prostriedky. Ľudia zo strednej a vyššej vrstvy pomáhajú zásobo-

vať potrebné materiálnymi vecami (jedlo, oblečenie, lieky, hygienické prostriedky) prostredníctvom zbierok. Napríklad v supermarketoch je pred pokladňami košík, kam ľudia môžu túto pomoc odkladať. Existujú obavy, že táto pomoc nebude stačiť, aby sa ekonomicky zraniteľné domácnosti nedostali pod hranicu chudoby. Odhaduje sa, že podniknuté kroky spôsobili prepád ekonomiky medzi 10 a 17 per-

tami a stratu 7 miliónov pracovných miest. Nenahráva tomu ani aktuálny kurz ZAR voči ostatným svetovým menám, ktorý sa aj naďalej prehľbuje. Ekonomický vývoj v JAR nevyzerá vôbec dobre, vláda bude v najbližších mesiacoch čeliť ťažkým skúškam a prijímať opatrenia na pomoc hlavne tej najchudobnejšej a najohrozenejšej vrstve obyvateľstva. (ju)

MACROBOND

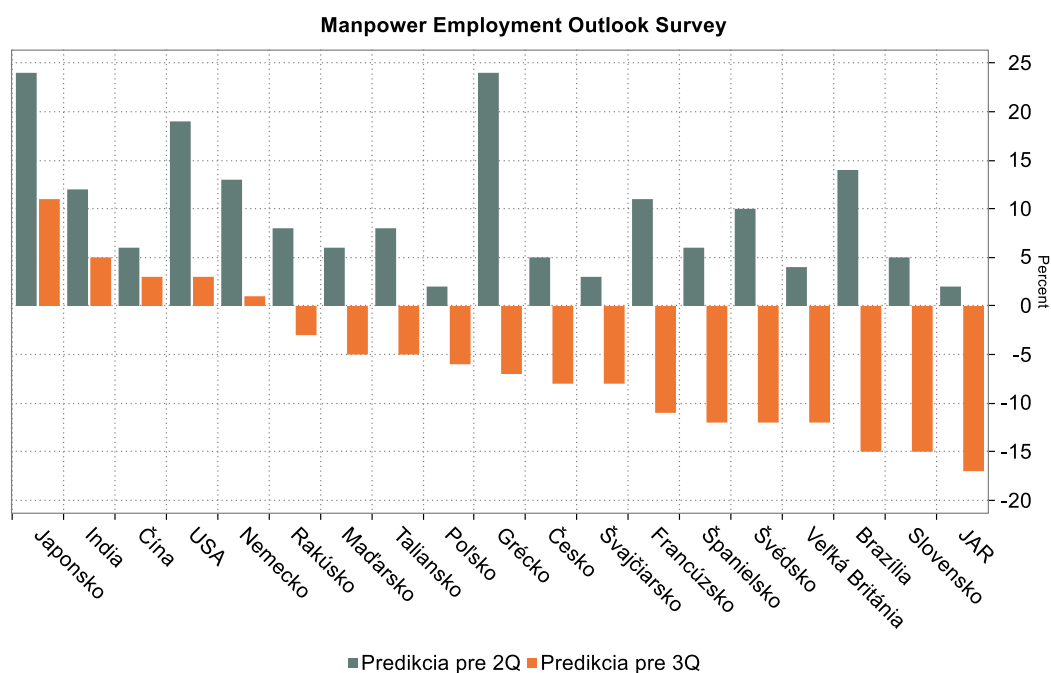
Predikcia ne/zamestnanosti od Manpower

Viacero štatistík v posledných mesiacoch naznačuje negatívny vývoj

nezamestnanosti rozvojových ale aj vyspelých krajín. Napriek tomu, že

ide o jeden zo základných ukazovateľov monitorovania stavu ekono-

miky, jednotlivé krajiny pristupujú k týmto údajom rôzne. Vypovedacia schopnosť štatistiky nezamestnanosti závisí od kvality zdrojových údajov. Niektoré z nich vychádzajú priamo z úradov práce, iné sú výsledkom monitorovaným prieskumom. Zaujímavý pohľad na nezamestnanosť poskytuje prieskum Manpower Group Employment Outlook Survey, ktoré-

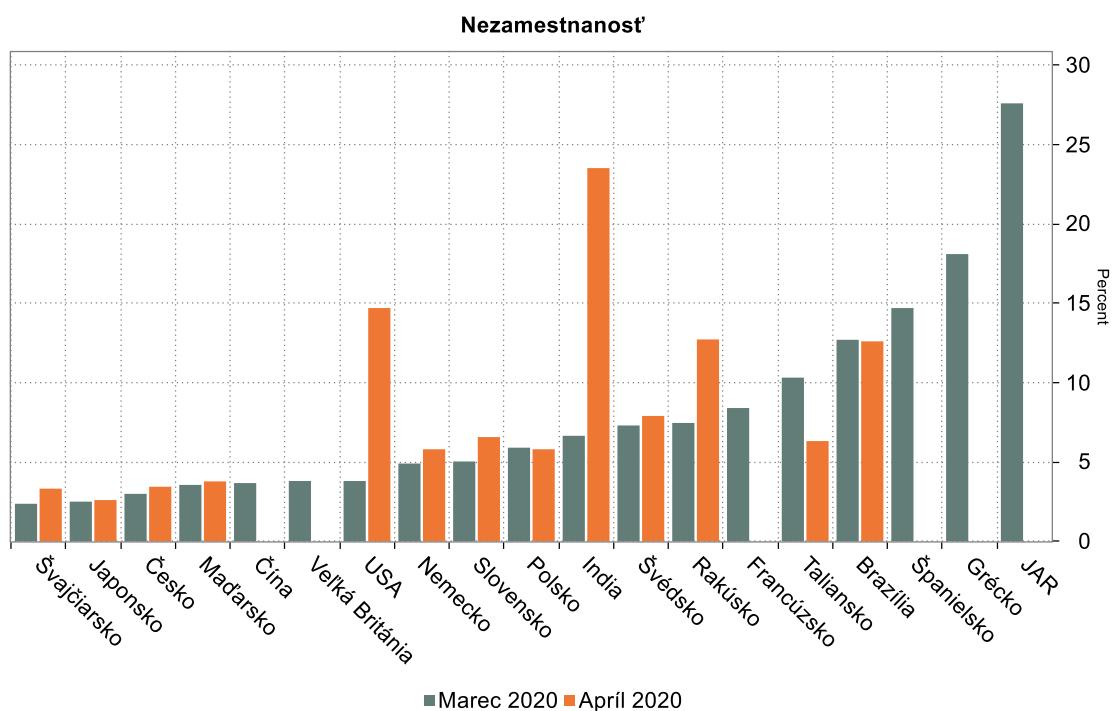
MACROBOND

ho zámerom je získanie informácií s cieľom predikovať vývoj pracovného trhu. Zostavuje sa na základe odpovedí zamestnávateľov či majú v nasledujúcom štvrtroku v úmysle zvyšovať alebo skôr znižovať počet svojich zamestnancov. Výsledný pomer udáva podiel zamestnávateľov, ktorí sa pripravujú na prijatie nových zamestnancov, respektíve k prepúšťaniu v prípade negatívneho výsledku. Komplexná prognóza spoločnosti ManpowerGroup o plánoch zamestnávania prebieha už viac ako 55 rokov, preto ho možno považovať za jeden z tých dôveryhodnejších prieskumov.

Zatiaľ čo predikcia na druhý štvrtrok tohto roka predikovala pozitívny vývoj zamestnanosti, výsledky prieskumy pre tretí vyzerajú výrazne horšie. Pozitívne čísla pre druhý štvrtrok však pravdepodobne vychádzajú ešte z obdobia pred vypuknutím pandémie Covid-19. Pod-

ľa prieskumu sa najhoršie javí situácia na pracovnom trhu v JAR, kde počet zamestnávateľov, ktorí sa pripravujú na prepúšťanie prevyšuje o 17 %. Krajina má dlhodobý problém s vysokou nezamestnanosťou, ktorá sa v marci pohybovala na úrovni 27 %. Údaje za apríl zatiaľ nie sú známe, na základe ekonomického vývoja a priebehu pandémie však môžeme predpokladať skôr zvýšenie počtu nezamestnaných. Až o 15 % prevyšuje počet zamestnávateľov, ktorí predpokladajú prepúšťanie na Slovensku a v Brazílii. Situácia na pracovnom trhu na Slovensku tak podľa prieskumu vyzerá horšie ako v okolitých krajinách. Pozitívne vyzerajú výsledky v Japonsku, Indii, Číne, USA a aj v Nemecku. Zlepšenie vyhládok v Indii a USA sú logické vzhľadom na vysoký nárast nezamestnanosti o viac ako 10 % v USA na 14,7 % v apríli (13,3 % v máji), v Indii dokonca o takmer 20 %, zo 6,65 %

v marci na 23,52 % v apríli. Situácia na pracovnom trhu by sa podľa prieskumu mala vo väčšine krajín naďalej zhoršovať. Zvyšujúca sa nezamestnanosť vedie postupom času k šetreniu, čím dochádza k poklesu spotreby, čo môže následne viesť k ďalšiemu prepúšťaniu. Z krátkodobého hľadiska sa s vysokou mierou nezamestnanosti krajiny dokážu vysporiadať, problémom sa môže stať dlhodobá vysoká nezamestnanosť. V prípade rastu nezamestnanosti je preto žiaduce podnecovať podniky k vytváraniu nových pracovných miest. Príkladom by mohlo byť USA, kde došlo v priebehu marca a apríla k rýchlemu a výraznému rastu nezamestnaných. Situácia v máji sa však už začala zlepšovať, keď došlo k vytvoreniu 2,5 milióna nových pracovných miest. (ju)

MACROBOND

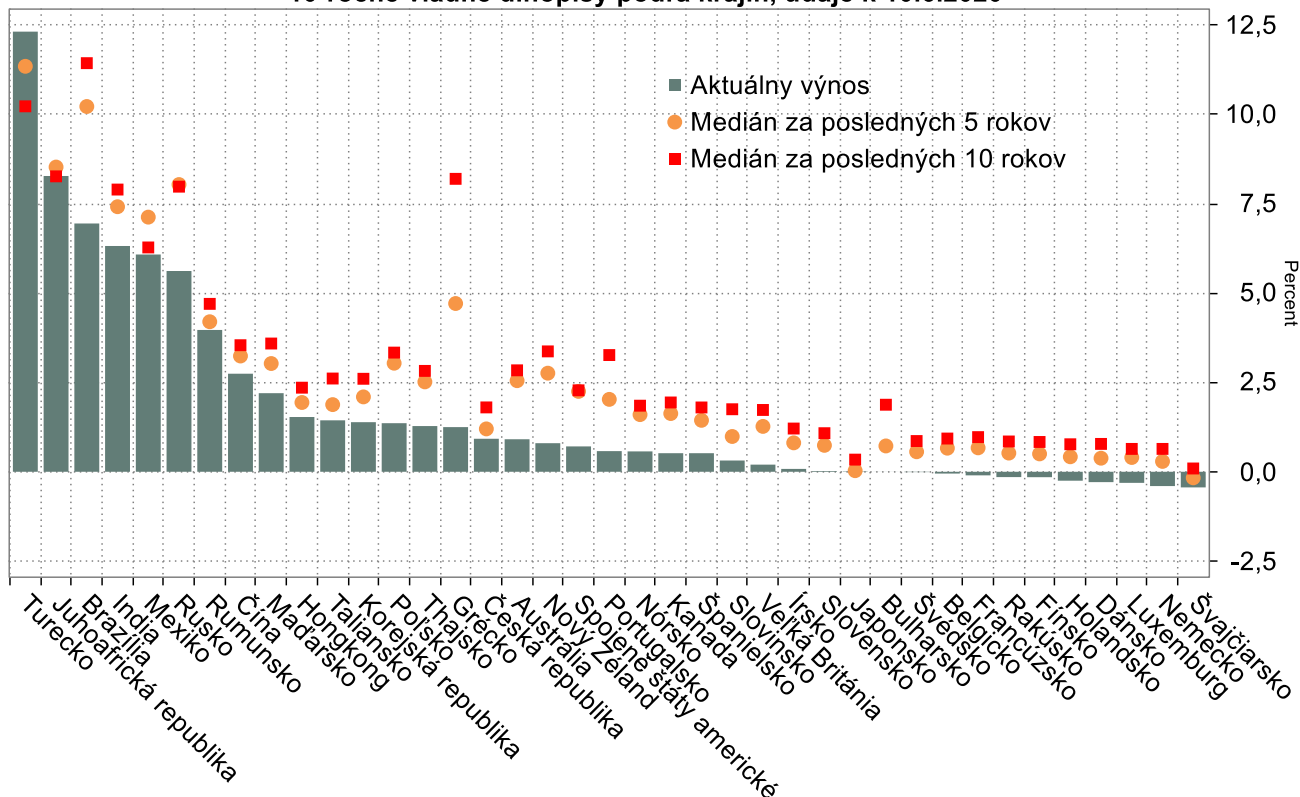
Pokles dlhopisových výnosov vo svete

Boj so súčasnou krízou ale aj predošlé tendencie znižovania hlavných úrokových sadzieb a kvantitatívnych uvoľňovaní v snahe podporiť a udržať inflačné rasty kontinuálne znižovali výnosy štátnych dlhopisov. Dôsledkom boli možnosti lacnejšie získať cudzie zdroje, rast na dlh a častokrát aj investície do aktív a projektov s pochybnejšou návratnosťou investovaných zdrojov. Otázny zostal reálny efekt na ekonomiky, keď miera rastu zadlženia prevyšovala rast ekonomického outputu. Už menej ekonomík sa pričínalo k zníženiu dlhopisových výnosov tým, že by mali perspektívny hospodársky rast a zdravé alebo minimálne udržateľné verejné financie.

Príkladom môžu byť niektoré krajiny EÚ ako napr. Taliansko a Grécko, ktoré by si za normálnych podmienok (bez skupovania dlhopisov zo strany ECB) neboli schopné požičiavať tak lacno ako dnes, vzhľadom na výšku ich dlhu ako aj slabosť ich ekonomík. Medián výnosnosti gréckych dlhopisov dosiahol hodnotu 8,2 % a dnes si na trhu dokážu požičať za 1,31 %. Taliansko si napr. polovicu času od roku 2010 požičiavalo pri úroku vyššom ako 2,62 % a dnes si na 10 rokov dokážu požičať za 1,47 %. Na druhú stranu výnosy kvalitných nemeckých dlhopisov by boli tlačené nadol práve takmer nulovým rizikom ich nesplatenia. Nástup kvantitatívneho uvoľňovania ich poslal do až do záporu na

-0,4 %. Zvyšné vznikajúce neistoty investorov tlačili nadol politiky centrálnych bánk. Za poslednú dekádu sme mohli sledovať zníženie priemerných výnosov na 10-ročných benchmarkových dlhopisoch. Politika uvoľňovania monetárnych politík tak bola v niektorých krajinách prítomná aj v časoch ekonomickej expanzie, čo spôsobuje v čase krízy, ako je napr. tá súčasná, je na podporu ekonomiky potrebných násobne viac úsilia, nových nástrojov a v neposlednom rade aj finančných zdrojov – ktoré, však treba dotlačiť. (jv)

10-ročné vládne dlhopisy podľa krajín, údaje k 10.6.2020

MACROBOND

FED pokračuje v kvantitatívnom uvoľňovaní

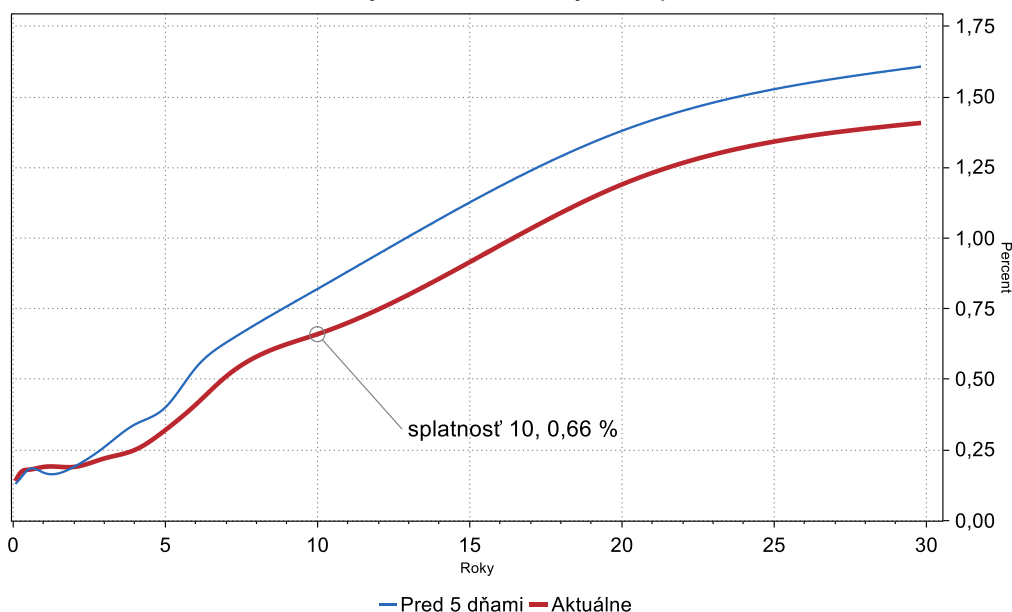
Americká centrálna banka sa rozhodla pokračovať v kvantitatívnom uvoľňovaní s doterajším tempom nákupu aktív. Očakávanou „novinkou“ bolo, že aktuálne bude FED uvoľňovať tak dlho ako bude potrebné na podporenie ekonomiky. Už samotná informácia spôsobila rast cien dlhopisov ako aj pokles ich výnosnosti a tento trend bude zrejme pokračovať. FED zároveň ponechal hlavnú úrokovú sadzbu

na minimách v pásme 0-0,25 %, pričom je pravdepodobné, že sa to najbližší rok nezmení. FED zároveň odhadol prepád reálneho HDP v USA na tento rok o 6,5 % (medián). Inflácia by sa k svojmu cieľu 2 % mohla dostať až

v horizonte niekoľkých rokov. S prepádcom americkej ekonomiky v tomto roku môžeme očakávať aj pokles ich dopytu po európskych tovaroch. Neobmedzené kvantitatívne uvoľňovanie má síce za cieľ podporiť spotrebu, ekonomiku

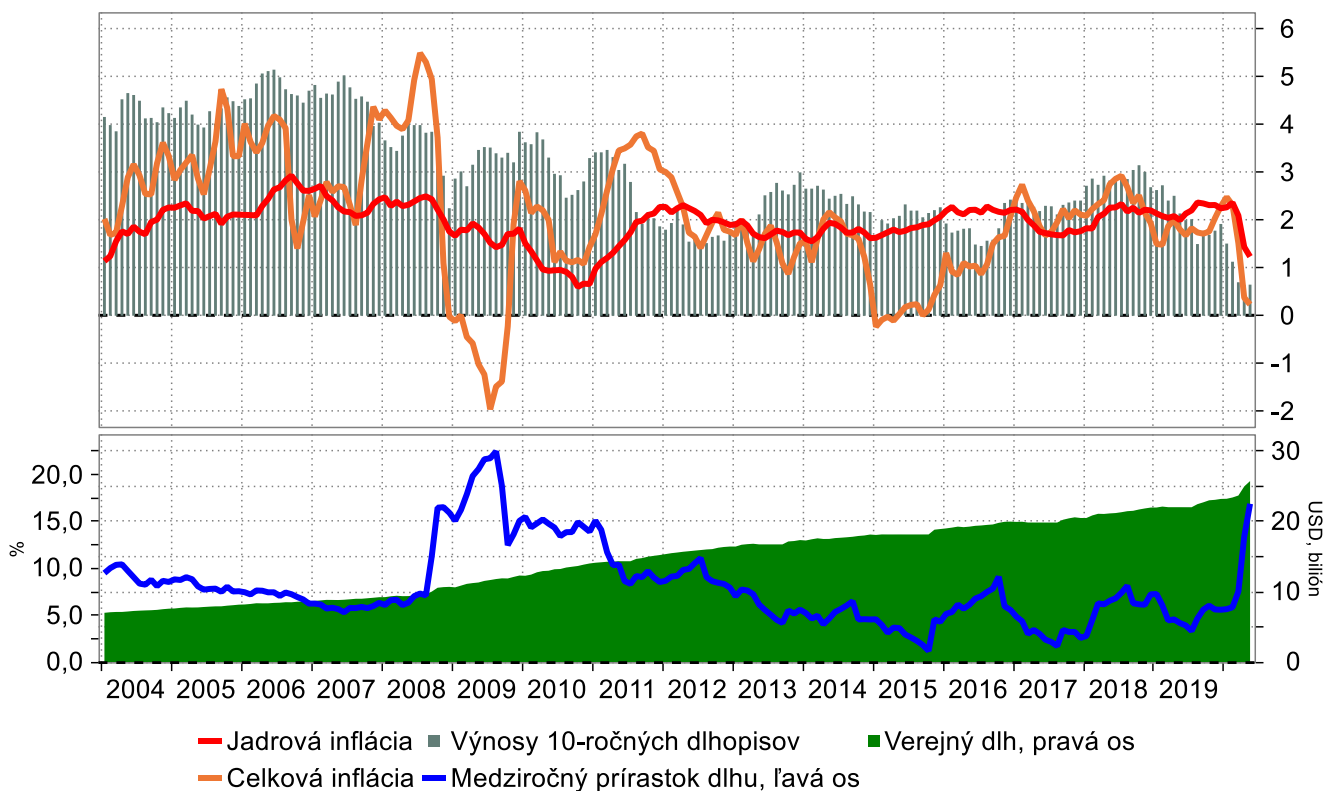
a infláciu, no v konečnom dôsledku zrejme len nanajvýš zmierni už aj tak výrazný hospodársky pokles. (jv)

USA - výnosová krivka štátnych dlhopisov

MACROBOND

USA

MACROBOND

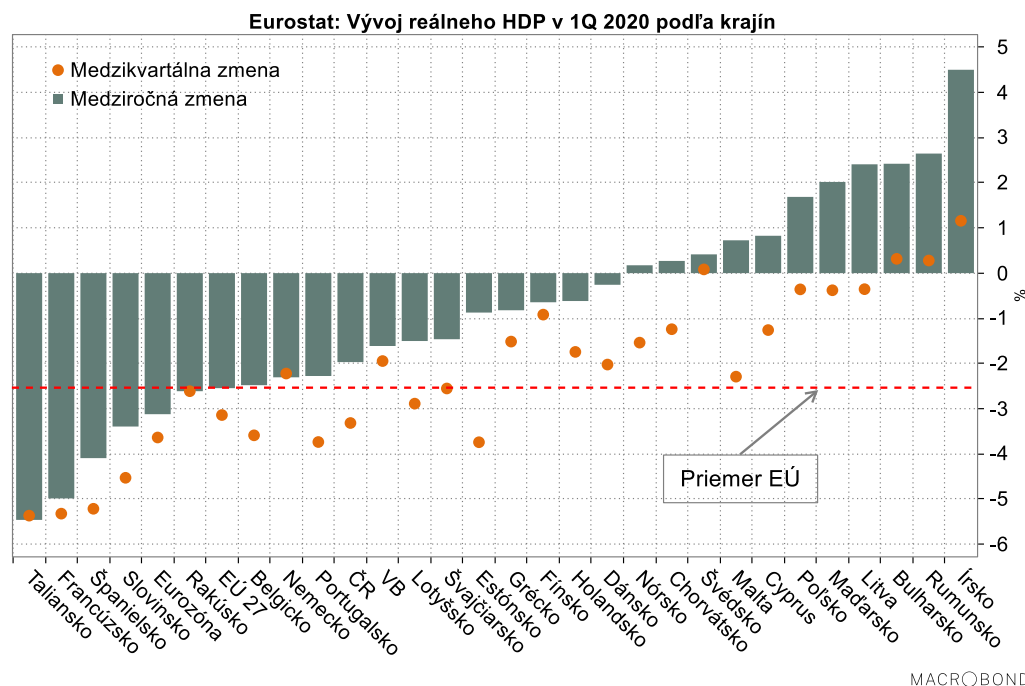
Prepad ekonomiky EÚ

V prvom kvartáli tohto roka sa aktuálna ekonomická kríza prejavila na výkone väčšiny ekonomík v Európe. Ekonomická aktivita sa v nich podľa nových dát z Eurostatu skresala na medzikvartálnej ako aj na medziročnej báze.

HDP celej EÚ (bez Spojeného kráľovstva) kleslo medziročne o 2,55 %. HDP krajín menovej únie sa zas prepadlo výraznejšie a to o 3,12 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Aktuálne poklesy naprieč Európou súvisia najmä s prepadom domácej ako aj zahraničnej spotreby (mimo EÚ). Chýbajúci odbyť sa tak prejavil na tržbách, nových objednávkach a najmä priemyselných

produkcíach jednotlivých krajín. Zníženie dopytu bolo možné sledovať aj na spomaľovaní inflačného rastu, či dokonca deflácie v krajinách južnej Európy. Miera ekonomického prepadu

v jednotlivých krajinách závisela okrem rozšírenia pandémie aj od štruktúry ich ekonomiky, či jej otvorenosti. (jv)

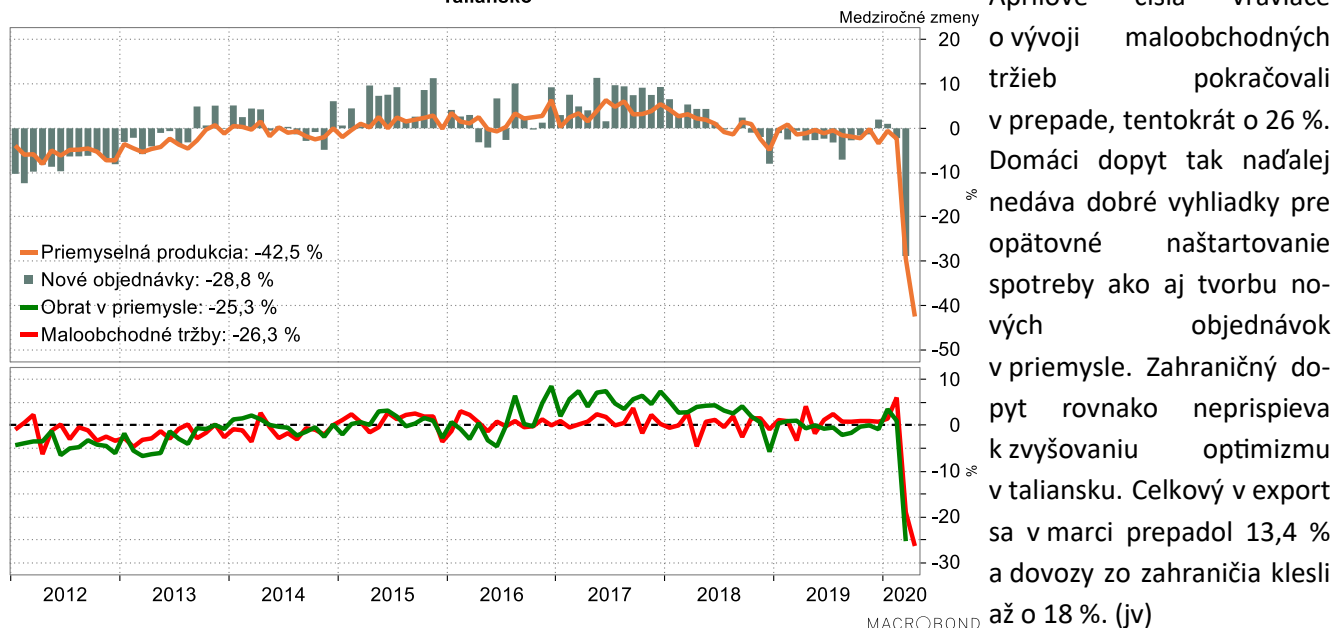
Ďalšia rana talianskeho priemyslu

Talianska ekonomika si v apríli pripísala ďalší strmý prepád na poli ich priemyselnej produkcie. Nakoľko väčšina priemyslu sídli na severe

Talianska v oblasti, ktorá bola zároveň najviac zasiahnutá aktuálnou pandemiou, bol dopad na celú ich ekonomiku násobne vyšší. V apríli

zaznamenal talianský priemysel ešte strmší prepád než v predchádzajúcom mesiaci, keď sa medziročne prepadol až o 42,5 %.

Taliansko

Aprílové čísla vraviace o vývoji maloobchodných tržieb pokračovali v prepade, tentokrát o 26 %. Domáci dopyt tak naďalej nedáva dobré vyhliadky pre opätovné naštartovanie spotreby ako aj tvorbu nových objednávok v priemysle. Zahraničný dopyt rovnako neprispieva k zvyšovaniu optimizmu v taliansku. Celkový v export sa v marci prepadol 13,4 % a dovozy zo zahraničia klesli až o 18 %. (jv)

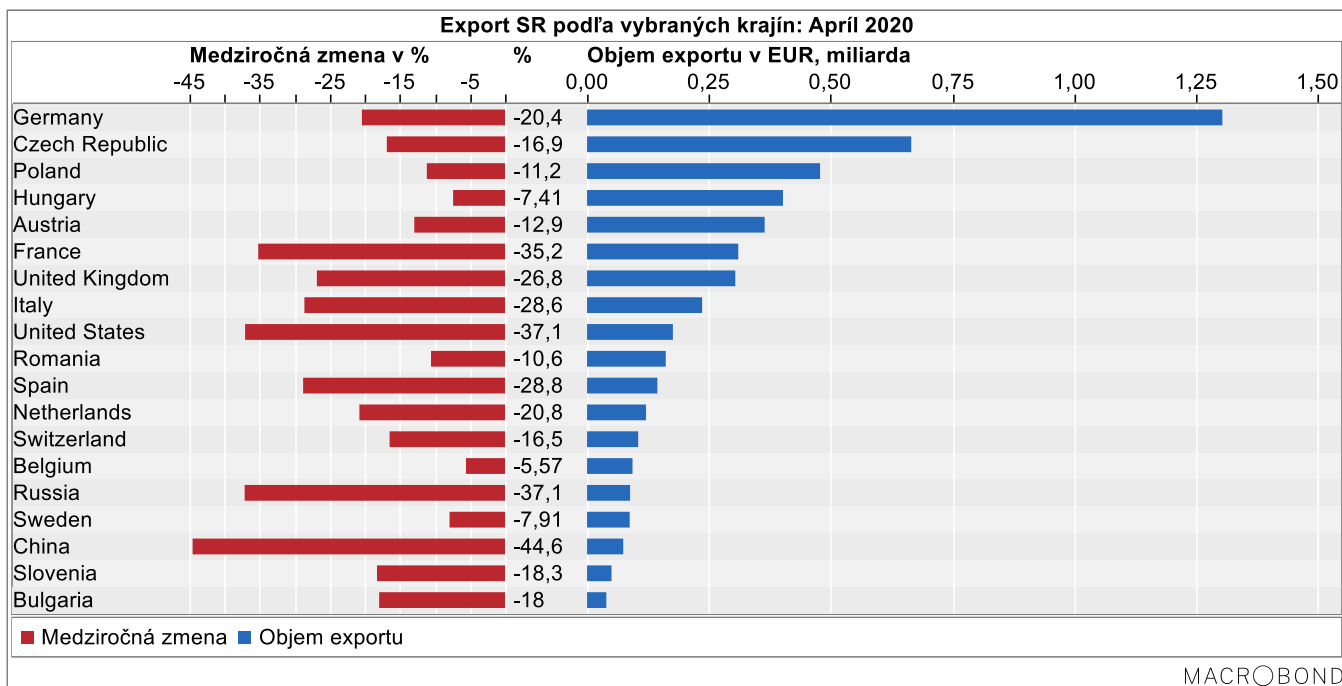
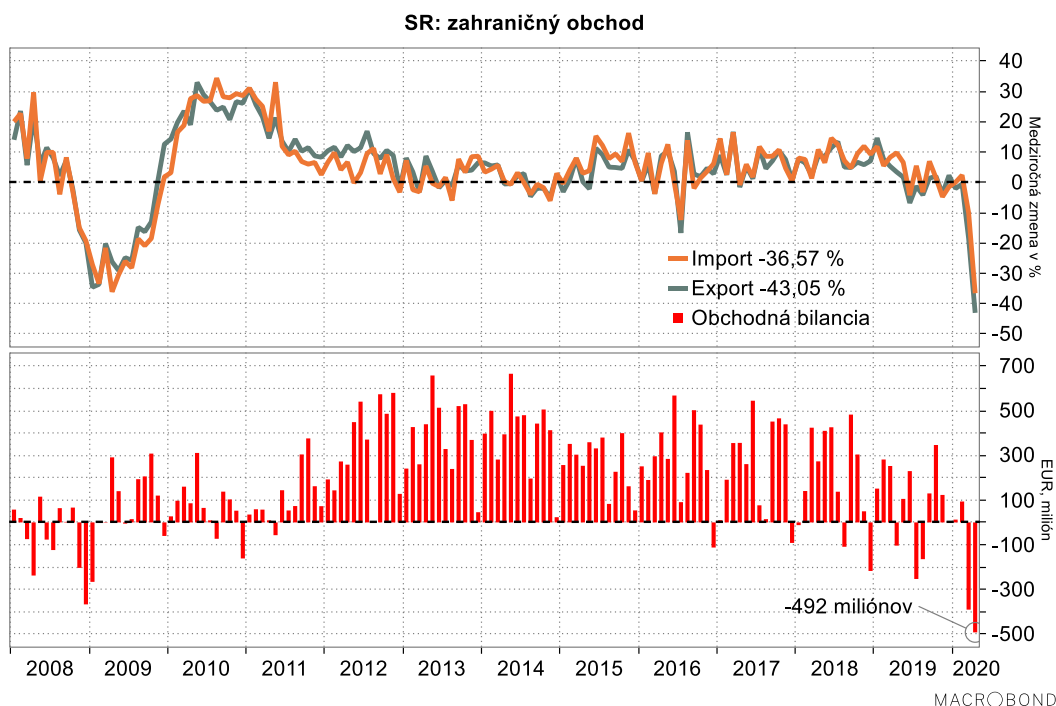
Exportná aktivita Slovenska sa prepadla

Zahraničný obchod Slovenska sa v apríli výrazne prepadol. Celková hodnota exportu sa medzioročne znížila až o 43 % (36,8 % v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom). Pokles exportu bol spôsobený najmä znížením dopytu u hlavných obchodných partnerov. Export do Nemecka, ktorého objem tvorí približne pätinu celkového exportu, klesol medzi-

ročne o 20 %. Export do ČR klesol o 16,9 %. Čo sa týka štruktúry, kde sa o polovicu prepadol export strojov a zariadení. Samotný vývoz automobilov v apríli sa medzioročne zvýšil o 1,49 %. Export minerálnych palív klesol o 38 % a export chemikálií o 19 %. Mierny medzioročný nárast vo vývoze automobilov bol spôsobený zrejme ešte uspokojováním dobiehajúcich objednávok, čo

by však znamenalo, že skutočný prepád exportu ešte len môže prísť v nasledujúcich mesiacoch. Z dôvodu zatvorených prevádzok bol dopyt nižší aj na našej strane a to 36,57 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Apríl sme na Slovensku končili s pasívnou obchodnou bilanciou s deficitom 492 mil. eur. Práve pokles čistého exportu priamo pôsobí na tvorbu do-

máneho HDP. Opätovný nábeh pro-exportne zameranej slovenskej ekonomiky, bude do značnej miery závisieť od vývoja situácie u hlavných obchodných partnerov. Je však pravdepodobné, že návrat ku predkrízovým hodnotám nebude taký rýchly. (jv)

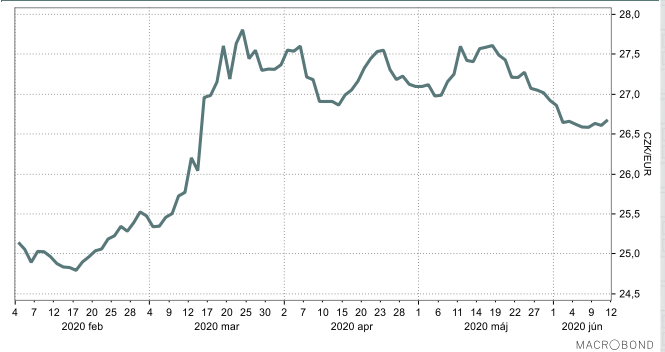

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

EUR/USD

EUR/CZK

ZLATO

ROPA

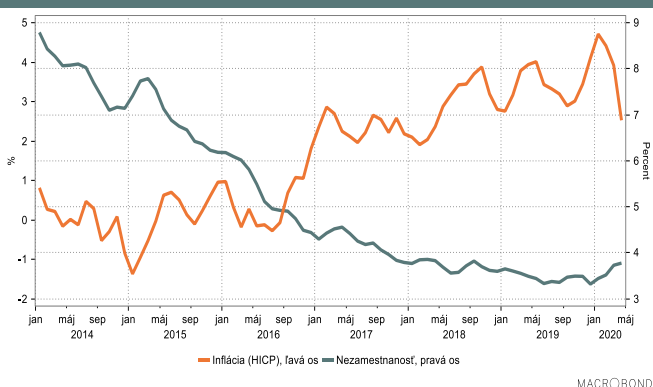
SLOVENSKO

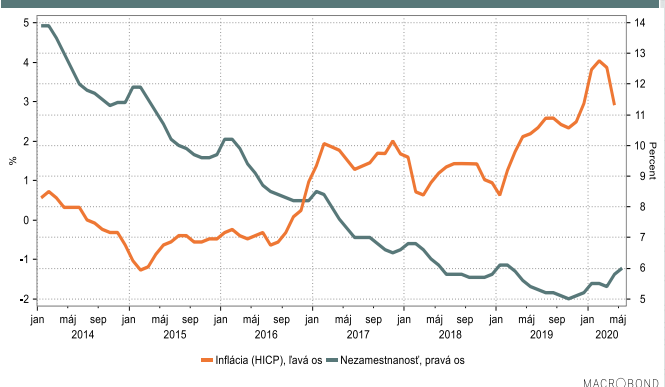
ČESKÁ REPUBLIKA

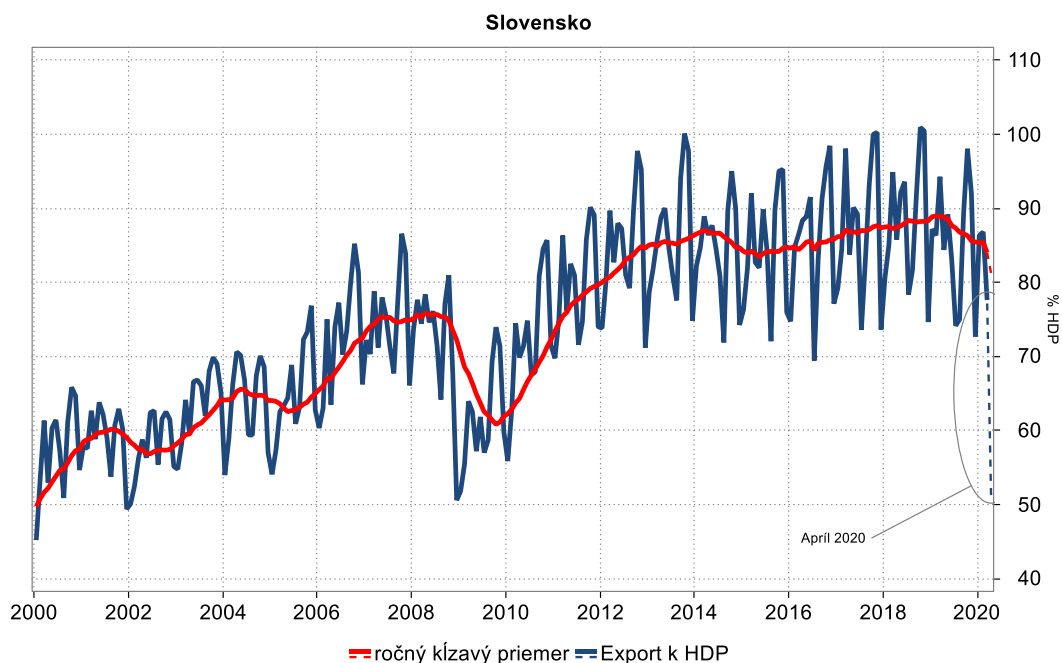
MAĎARSKO

POL'SKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

MACROBOND

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT, a môže byť reprodukováný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Senior analytici:**Jozef Prozbík**

prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin

nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf

bruchanik@bencont.sk

Junior analytici:

Vražda Ján

Uhrin Ján

Vajnorská 100/A

831 04 Bratislava

www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT